

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 5212/BGDĐT-GDDT

V/v: Hướng dẫn thực hiện nhiệm vụ
năm học 2012-2013 đối với giáo dục
dân tộc.

Hà Nội, ngày 13 tháng 8 năm 2012

Kính gửi: - Các sở giáo dục và đào tạo;
- Các trường phổ thông dân tộc nội trú trực thuộc Bộ.

Căn cứ Chỉ thị số 2737/CT-BGDĐT ngày 27 tháng 7 năm 2012 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo (GDĐT) về nhiệm vụ trọng tâm của giáo dục mầm non, giáo dục phổ thông, giáo dục thường xuyên và giáo dục chuyên nghiệp năm học 2012-2013, Bộ GDĐT hướng dẫn thực hiện nhiệm vụ đối với giáo dục dân tộc năm học 2012-2013 như sau:

A. NHIỆM VỤ TRỌNG TÂM

Năm học 2012-2013, ngành giáo dục và đào tạo nói chung, lĩnh vực giáo dục dân tộc nói riêng tiếp tục quán triệt và triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XI; triển khai thực hiện Chiến lược phát triển giáo dục 2011-2020; tiếp tục đẩy mạnh việc học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh, cuộc vận động “Mỗi thầy giáo, cô giáo là một tấm gương đạo đức, tự học và sáng tạo” và phong trào thi đua “Xây dựng trường học thân thiện, học sinh tích cực”.

Tiếp tục thực hiện cơ chế, chính sách ưu tiên đầu tư phát triển giáo dục và đào tạo vùng dân tộc thiểu số, miền núi nhằm thu hẹp khoảng cách về chất lượng giáo dục giữa vùng dân tộc thiểu số, miền núi với miền xuôi; bảo đảm các điều kiện phát triển giáo dục bền vững góp phần ổn định chính trị vùng dân tộc, giữ vững an ninh, chủ quyền vùng biên giới, biên đảo; ưu tiên đầu tư phát triển và nâng cao chất lượng dạy và học các trường phổ thông dân tộc nội trú (PTDTNT), phổ thông dân tộc bán trú (PTDTBT) và các cơ sở giáo dục vùng miền núi, dân tộc thiểu số; tổ chức và quản lý tốt việc dạy học tiếng dân tộc thiểu số trong các cơ sở giáo dục theo quy định; triển khai có hiệu quả các giải pháp tăng cường tiếng Việt ở các cơ sở giáo dục mầm non, tiểu học.

Tiếp tục khảo sát, nghiên cứu, đề xuất, điều chỉnh, bổ sung và hoàn thiện các chính sách hỗ trợ giáo viên, học sinh và cơ sở giáo dục ở miền núi, vùng dân tộc thiểu số; đặc biệt quan tâm đối tượng học sinh bán trú ở vùng dân tộc, miền núi, hải đảo, vùng đặc biệt khó khăn, đối tượng người học thuộc các dân tộc rất ít người.

Tiếp tục đổi mới và tăng cường công tác quản lý giáo dục dân tộc.

B. NHIỆM VỤ CỤ THỂ

I. THỰC HIỆN CÁC CUỘC VẬN ĐỘNG VÀ PHONG TRÀO THI ĐUA

1. Tiếp tục đẩy mạnh việc học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh gắn với cuộc vận động “Mỗi thầy, cô giáo là một tấm gương đạo đức, tự học và sáng tạo”. Xây dựng, phát hiện các tấm gương điển hình về đạo đức nhà giáo, tôn vinh các nhà giáo, cán bộ quản lý tâm huyết, có nhiều sáng kiến, kinh nghiệm trong quản lý, giáo dục, giảng dạy và chăm sóc, nuôi dưỡng học sinh dân tộc thiểu số.

2. Phát huy những kết quả đã đạt được, tiếp tục thực hiện có hiệu quả phong trào thi đua “Xây dựng trường học thân thiện, học sinh tích cực” gắn với các hoạt động giáo dục đặc thù trong các trường phổ thông dân tộc nội trú, trường phổ thông dân tộc bán trú, phù hợp với đặc điểm văn hóa, xã hội và tâm lý học sinh dân tộc thiểu số. Đưa những nội dung của phong trào thi đua “Xây dựng trường học thân thiện, học sinh tích cực” trở thành hoạt động thường xuyên trong trường PTDTNT, PTDTBT.

II. TRIỂN KHAI ĐỒNG BỘ CÁC GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIÁO DỤC DÂN TỘC

1. Nâng cao chất lượng giáo dục trẻ em, học sinh dân tộc thiểu số trong các cấp học

Năm học 2012-2013, các sở GDĐT cần tập trung nâng cao chất lượng giáo dục trẻ em, học sinh dân tộc thiểu số trong các cấp học của địa phương.

Tổ chức đánh giá thực trạng phát triển về quy mô, mạng lưới và chất lượng giáo dục trẻ em, học sinh dân tộc thiểu số của địa phương từ mầm non đến tiểu học, trung học cơ sở và trung học phổ thông. Trên cơ sở đó, tăng cường các giải pháp đồng bộ, thiết thực, phù hợp thực tế để nâng cao chất lượng giáo dục trẻ em, học sinh dân tộc thiểu số, góp phần bảo đảm công bằng giáo dục và nâng cao chất lượng giáo dục – đào tạo miền núi, vùng dân tộc thiểu số.

2. Phát triển quy mô, mạng lưới và nâng cao chất lượng giáo dục – đào tạo trong các trường PTDTNT, PTDTBT

2.1. Phát triển quy mô, mạng lưới trường lớp

- Phát triển quy mô, mạng lưới trường PTDTNT theo Quyết định số 1640/QĐ-TTg ngày 21/9/2011 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án củng cố và phát triển hệ thống trường phổ thông dân tộc nội trú giai đoạn 2011 – 2015.

- Tiếp tục quy hoạch, thành lập trường PTDTBT theo quy định tại Thông tư số 24/2010/TT-BGDĐT ngày 02/8/2010 của Bộ trưởng Bộ GDĐT về việc ban hành Quy chế tổ chức và hoạt động của trường phổ thông dân tộc bán trú.

2.2. Thực hiện công tác tuyển sinh

- Thực hiện công tác tuyển sinh vào trường PTDTNT, PTDTBT theo quy định của Quy chế tuyển sinh hiện hành và Quy chế tổ chức và hoạt động của trường PTDTNT (ban hành kèm theo Quyết định số 49/2008/QĐ-BGDĐT ngày 25/8/2008 của Bộ trưởng Bộ GDĐT); Quy chế tổ chức và hoạt động của trường PTDTBT (ban hành kèm theo Thông tư số 24/2010/TT-BGDĐT ngày 02/8/2010 của Bộ trưởng Bộ GDĐT).

- Đối với hệ thống trường PTDTNT, trên cơ sở nhu cầu tạo nguồn đào tạo cán bộ DTTS của địa phương và khả năng đáp ứng về quy mô đào tạo của các trường PTDTNT, sở GDĐT tham mưu cho UBND tỉnh/TP phê duyệt chỉ tiêu tuyển sinh của các trường PTDTNT cấp tỉnh, cấp huyện. Việc phân bổ chỉ tiêu tuyển sinh cần được cân đối đến từng huyện, xã trên cơ sở xem xét tỷ lệ dân số và cơ cấu thành phần dân tộc. Đối tượng, địa bàn tuyển sinh cần được quy định rõ ràng, công khai; thực hiện tốt các quy định hiện hành để tuyển chọn được những học sinh ưu tú của các dân tộc thiểu số; ưu tiên tuyển sinh học sinh các dân tộc rất ít người (theo Quyết định 2123/QĐ-TTg ngày 22/11/2010 của Thủ tướng Chính phủ).

2.3. Nâng cao chất lượng dạy và học trong trường PTDTNT, PTDTBT

a) Thực hiện tốt chương trình và kế hoạch giáo dục

Căn cứ hướng dẫn của Bộ GDĐT, các địa phương thực hiện tốt chương trình và kế hoạch giáo dục trong các trường PTDTNT, PTDTBT về: dạy học 2 buổi/ngày; dạy học theo chuẩn kiến thức, kỹ năng của chương trình giáo dục phổ thông; dạy học tự chọn.

b) Tăng cường đổi mới phương pháp dạy học và kiểm tra, đánh giá học sinh phù hợp đối tượng học sinh dân tộc thiểu số

- Các sở GDĐT chỉ đạo các trường PTDTNT, PTDTBT tăng cường vai trò của tổ trưởng chuyên môn trong công tác bồi dưỡng đội ngũ, đổi mới phương pháp dạy học bộ môn; vận dụng linh hoạt, sáng tạo các chuyên đề bồi dưỡng giáo viên phù hợp tình hình thực tế để nâng cao chất lượng học tập của học sinh; tổ chức khảo sát phân loại năng lực học tập của học sinh ngay từ đầu năm học để dạy học, phụ đạo, bồi dưỡng đúng đối tượng học sinh.

- Thực hiện nghiêm túc quy chế đánh giá xếp loại học sinh do Bộ GDĐT ban hành; tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin vào quản lý dạy học, kiểm tra, đánh giá học sinh trong các cơ sở giáo dục phù hợp đối tượng học sinh dân tộc thiểu số; thực hiện tốt việc phân tích kết quả đánh giá, xếp loại các môn học của học sinh năm học 2011 – 2012, từ đó đề ra các biện pháp cụ thể nhằm nâng cao chất lượng dạy học.

c) Tăng cường các hoạt động giáo dục đặc thù trong trường PTDTNT, PTDTBT gắn với yêu cầu nâng cao chất lượng giáo dục đạo đức, tư tưởng, lối sống cho học sinh

- Tổ chức công tác học sinh nội trú, bán trú: Xây dựng và giáo dục học sinh thực hiện tốt nội quy khu nội trú, nội quy phòng ở, quy tắc ứng xử văn hóa trong nhà trường; xây dựng lối sống văn minh, thanh lịch của học sinh dân tộc nội trú, bán trú; tổ chức, hướng dẫn và tạo cho học sinh nền nếp, ý thức, phương pháp tự học; tăng cường giáo dục giá trị sống, kỹ năng sống cho học sinh trong trường PTDTNT, PTDTBT với các nội dung thiết thực, phù hợp tâm lí, sinh lí lứa tuổi và đặc điểm văn hóa dân tộc thiểu số; tổ chức nơi ăn, ở của học sinh sạch sẽ, gọn gàng, hợp vệ sinh; phối hợp với các cơ sở y tế của địa phương chăm sóc sức khỏe cho học sinh, chủ động, tích cực phòng chống không để xảy ra dịch bệnh.

- Tăng cường giáo dục nâng cao nhận thức của học sinh về đường lối, chính sách dân tộc của Đảng và Nhà nước; nâng cao chất lượng giáo dục pháp luật cho học sinh.

- Nâng cao hiệu quả các hoạt động giáo dục văn hóa dân tộc và kiến thức địa phương, hoạt động văn nghệ, thể thao để nâng cao đời sống tinh thần và giáo dục toàn diện cho học sinh.

- Tiếp tục tổ chức tốt các hoạt động giáo dục hướng nghiệp - dạy nghề truyền thống và phân luồng cho học sinh các trường PTDTNT; tăng cường hoạt động lao động sản xuất cải thiện cuộc sống (lao động vệ sinh trường lớp, khu nội trú, nhà ăn, khu vệ sinh, trồng cây và chăm sóc cây, trồng rau xanh, nuôi lợn, nuôi cá...); tổ chức sinh hoạt hướng nghiệp, tư vấn nghề, tham quan, ngoại khoá...

3. Bảo đảm chất lượng dạy tiếng Việt và tiếng dân tộc thiểu số

3.1. Dạy tiếng Việt cho học sinh dân tộc thiểu số

- Triển khai việc chuẩn bị và tăng cường tiếng Việt cho trẻ mầm non và học sinh tiểu học dân tộc thiểu số theo hướng dẫn tại Công văn số 8114/BGDĐT ngày 15/9/2009 của Bộ GDĐT về việc nâng cao chất lượng dạy học tiếng Việt cho học sinh dân tộc thiểu số.

- Xây dựng môi trường giao tiếp tiếng Việt cho học sinh dân tộc thiểu số qua các hoạt động dạy học tiếng Việt trong các môn học và hoạt động giáo dục; tổ chức có hiệu quả chương trình giao lưu “Tiếng Việt của chúng em” cho học sinh dân tộc thiểu số cấp tiểu học.

3.2. Dạy tiếng dân tộc thiểu số

a) Tiếp tục triển khai dạy tiếng dân tộc thiểu số cho cán bộ quản lí, giáo viên vùng dân tộc thiểu số theo Chỉ thị số 38/2004/CT-TTg ngày 29/11/2004 của Thủ tướng Chính phủ về việc đẩy mạnh đào tạo, bồi dưỡng tiếng dân tộc thiểu số đối với cán bộ, công chức công tác ở vùng dân tộc và miền núi.

b) Tăng cường công tác quản lí, chỉ đạo việc dạy và học tiếng dân tộc thiểu số trong các cơ sở giáo dục.

- Các địa phương tổ chức việc dạy và học tiếng dân tộc thiểu số thực hiện nghiêm túc theo quy định tại Nghị định số 82/2010/NĐ-CP ngày 15/7/2010 của Chính phủ quy định việc dạy và học tiếng nói, chữ viết của dân tộc thiểu số trong các cơ sở giáo dục phổ thông và trung tâm giáo dục thường xuyên và Thông tư liên tịch số 50/2011/TTLB-BGDĐT-BTC-BNV ngày 03/11/2011 của liên Bộ GDĐT, Bộ Tài chính, Bộ Nội vụ hướng dẫn thực hiện Nghị định số 82/2010/NĐ-CP.

- Các sở GDĐT xây dựng kế hoạch cụ thể và tổ chức dạy học tiếng dân tộc phù hợp với điều kiện của các địa phương về cơ sở vật chất, đội ngũ giáo viên, khả năng thanh toán chế độ chính sách cho người dạy và người học,... Việc mở rộng xây dựng kế hoạch và tổ chức dạy học tiếng dân tộc phải trên cơ sở bảo đảm hoàn thành chương trình quy định, từng bước đưa việc dạy học tiếng dân tộc vào nền nếp và chất lượng ngày càng nâng cao.

- Tiếp tục thực hiện tốt việc dạy 7 tiếng dân tộc trong trường phổ thông, bao gồm các tiếng: Hmông, Êđê, Jrai, Bahnar, Chăm, Khmer, Hoa. Tiếp tục bồi dưỡng tiếng dân tộc thiểu số cho đội ngũ cán bộ quản lý để bảo đảm việc chỉ đạo đúng và sát với việc dạy học tiếng dân tộc thiểu số trong các trường phổ thông và trung tâm giáo dục thường xuyên; đẩy mạnh công tác đào tạo và bồi dưỡng giáo viên dạy tiếng dân tộc thiểu số, mở rộng các hình thức bồi dưỡng giáo viên dạy tiếng dân tộc thiểu số: bồi dưỡng thường xuyên, bồi dưỡng chuyên đề, bồi dưỡng chuẩn hóa; tăng cường việc tham gia bồi dưỡng cấp sở, cấp phòng và cấp trường. Tổ chức các hoạt động nhằm nâng cao chất lượng dạy học tiếng dân tộc thiểu số: thi học sinh giỏi, giáo viên dạy giỏi, thi đồ dùng dạy học tự làm,...; hướng dẫn giáo viên làm đồ dùng dạy học tiếng dân tộc thiểu số từ nguyên vật liệu có sẵn ở địa phương;

- Thường xuyên kiểm tra, chỉ đạo việc dạy học tiếng dân tộc thiểu số, bảo đảm học đúng, học đủ chương trình và sách giáo khoa đã được Bộ GDĐT ban hành; xây dựng hệ thống hồ sơ theo dõi, quản lý dạy học tiếng dân tộc thiểu số.

III. NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG ĐỘI NGŨ NHÀ GIÁO, TĂNG CƯỜNG CÔNG TÁC QUẢN LÝ GIÁO DỤC DÂN TỘC

1. Nâng cao chất lượng đội ngũ nhà giáo

- Các sở GDĐT chủ động bố trí, sắp xếp hợp lý đội ngũ nhà giáo, cán bộ quản lý các trường PTDTNT, PTDTBT. Bổ sung giáo viên có trình độ chuyên môn giỏi, có tâm huyết với giáo dục dân tộc cho các trường PTDTNT, PTDTBT.

- Các sở GDĐT tổ chức bồi dưỡng nâng cao năng lực, nghiệp vụ cho đội ngũ cán bộ quản lý, giáo viên và cán bộ chuyên trách trong các trường PTDTNT, PTDTBT về: tổ chức các hoạt động giáo dục đặc thù; hoạt động ngoài giờ lên lớp; công tác học sinh nội trú, bán trú; đặc điểm tâm lý học sinh dân tộc thiểu số, văn hoá dân tộc; về giáo dục môi trường, phòng chống HIV/AIDS, giáo dục giá trị sống, kỹ năng sống, tâm lý học đường,...

- Tăng cường vai trò của tổ trưởng chuyên môn trong công tác bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ cho giáo viên; chú trọng ý thức tự bồi dưỡng chuyên môn

của giáo viên. Tích cực đổi mới phương pháp dạy học phù hợp với học sinh DTTS và dạy học sát với khả năng, trình độ nhận thức của các đối tượng học sinh. Mỗi giáo viên, cán bộ quản lý trường PTDTNT, PTDTBT thực hiện một sáng kiến đổi mới trong phương pháp dạy học và quản lý. Từng trường có kế hoạch cụ thể và tổ chức thực hiện hiệu quả về đổi mới phương pháp dạy học, kiểm tra, đánh giá học sinh.

- Tổ chức hội nghị, hội thảo, hội thi về nghiên cứu, trao đổi sáng kiến kinh nghiệm đổi mới phương pháp dạy học, kiểm tra đánh giá trong từng trường PTDTNT, PTDTBT và từng địa phương. Tổ chức thao giảng, dự giờ thăm lớp trong trường PTDTNT, PTDTBT và với các trường phổ thông trên địa bàn.

2. Tăng cường công tác quản lý giáo dục dân tộc

- Các sở GDĐT tăng cường công tác tham mưu với cấp uỷ, chính quyền địa phương về phát triển giáo dục đào tạo ở vùng dân tộc thiểu số; đề xuất các cơ chế chính sách, giải pháp thiết thực, cụ thể nhằm nâng cao chất lượng giáo dục dân tộc. Làm tốt công tác tuyên truyền để toàn xã hội quan tâm tới giáo dục ở vùng dân tộc thiểu số và miền núi.

- Tiếp tục hoàn thiện hệ thống quản lý, chỉ đạo giáo dục dân tộc ở các tỉnh/TP có đông học sinh dân tộc thiểu số theo hướng thành lập phòng GDDT, hoặc tăng cường biên chế ở các phòng chuyên môn, bảo đảm mỗi sở GDĐT có bộ phận đầu mối quản lý chỉ đạo về giáo dục dân tộc của địa phương.

- Quản lý giáo dục ở vùng dân tộc thiểu số theo những lĩnh vực giáo dục đặc trưng và theo từng dân tộc cụ thể. Thực hiện tốt công tác thông tin giữa Bộ GDĐT và địa phương về giáo dục dân tộc, bảo đảm đáp ứng có chất lượng, kịp thời các văn bản chỉ đạo về giáo dục dân tộc của Bộ GDĐT.

- Tăng cường kiểm tra, chỉ đạo các trường PTDTNT, PTDTBT và các cơ sở giáo dục vùng dân tộc thiểu số ở các lĩnh vực: quản lý dạy học, hoạt động ngoài giờ lên lớp, tổ chức chăm sóc, nuôi dưỡng học sinh nội trú, bán trú; thực hiện chế độ, chính sách đối với nhà giáo, cán bộ quản lý và học sinh; việc thực hiện quy chế dân chủ, công khai đối với cơ sở giáo dục theo Thông tư số 09/2009/TT-BGDDT ngày 7/5/2009 của Bộ trưởng Bộ GDĐT.

IV. THỰC HIỆN TỐT CHẾ ĐỘ, CHÍNH SÁCH ĐỐI VỚI GIÁO DỤC DÂN TỘC

1. Thực hiện đầy đủ, kịp thời các chế độ, chính sách đối với học sinh dân tộc thiểu số, nhà giáo và cán bộ quản lý cơ sở giáo dục công tác ở vùng dân tộc. Các địa phương tiếp tục thực hiện tốt chế độ chính sách đối với cơ sở giáo dục, nhà giáo, cán bộ quản lý, người học ở miền núi, vùng dân tộc thiểu số và vùng có điều kiện kinh tế xã hội đặc biệt khó khăn.

2. Việc cấp một số ấn phẩm báo, tạp chí cho vùng dân tộc thiểu số, miền núi và vùng đặc biệt khó khăn

Thực hiện Quyết định số 2472/QĐ-TTg ngày 28/12/2011 của Thủ tướng Chính phủ về việc cấp một số ấn phẩm báo, tạp chí cho vùng dân tộc thiểu số, miền núi và vùng đặc biệt khó khăn giai đoạn 2012-2015, Bộ GDĐT tiếp tục phối hợp với UBND cấp phát một số loại báo, tạp chí cho các lớp học thuộc cấp tiểu học, THCS.

Các Sở GDĐT chịu trách nhiệm cung cấp đầy đủ danh sách, địa chỉ các trường, lớp tiểu học, trung học cơ sở, các trường dân tộc nội trú miền núi, vùng sâu, vùng xa, biên giới, hải đảo theo Quyết định số 2472/QĐ-TTg ngày 20/12/2011 và chỉ đạo việc sử dụng báo chí được cấp có hiệu quả.

3. Bên cạnh chế độ, chính sách của Đảng, Nhà nước về giáo dục dân tộc, miền núi, các sở GDĐT cần tham mưu ban hành các chính sách của địa phương, đẩy mạnh công tác xã hội hóa, huy động các nguồn lực để đầu tư cho giáo dục miền núi, vùng dân tộc thiểu số.

C. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Giám đốc sở GDĐT căn cứ vào điều kiện thực tế của địa phương, hướng dẫn các đơn vị triển khai thực hiện nhiệm vụ năm học 2012-2013 đối với giáo dục dân tộc một cách cụ thể, phù hợp.

2. Hiệu trưởng các trường PTDTNT trực thuộc Bộ xây dựng kế hoạch thực hiện nhiệm vụ năm học 2012-2013 phù hợp chức năng, nhiệm vụ của nhà trường.

3. Các sở GDĐT, các trường phổ thông dân tộc nội trú trực thuộc Bộ chấp hành chế độ báo cáo, thực hiện đầy đủ và đúng thời hạn theo quy định tại Kế hoạch thời gian năm học và các văn bản hướng dẫn sơ kết, tổng kết nhiệm vụ năm học 2012-2013 đối với giáo dục dân tộc của Bộ GDĐT.

Trong quá trình thực hiện, nếu có vướng mắc, đề nghị các đơn vị báo cáo kịp thời về Bộ GDĐT (qua Vụ Giáo dục dân tộc) để kịp thời xử lý.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Bộ trưởng (để báo cáo);
- Các Thứ trưởng;
- Lưu: VT, Vụ GDDT.

KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG

Nguyễn Thị Nghĩa